

vooraan

De Vlaamse fixatie op aso

ONDERWIJS Ondanks de grote nood aan technische profielen, noodkreten uit de sector en waarschuwingen van vakexperts zijn vorig schooljaar opnieuw meer leerlingen in het aso gestart. De Vlaming en z'n fixatie op het aso, het blijft een krachtig duo.

'Meer leerlingen in het algemeen secundair onderwijs (aso), dat is op zich geen goede zaak.' Paul Yperman, die tot voor kort aan

het hoofd van de jezuïetencolleges stond, waarschuwde in een afscheidsgesprek al voor het al maar groter wordende aandeel van aso-leerlingen in het Vlaamse onderwijs (*DS 14 juni*).

Die trend lijkt niet onmiddellijk te keren. Integendeel, hij versterkt zelfs. In het schooljaar 2020-2021 volgde bijna 43 procent van de leerlingen les in het aso. Dat is niet alleen een stijging, het cijfer is het

hoogste van de laatste tien jaar, blijkt uit gegevens van Statistiek Vlaanderen. Dat jongeren, leerkrachten en ouders er vaak alles aan doen om leerlingen in het aso te houden, leidt niet alleen tot frustratie, maar ook tot gemiste kansen. Een leerling, ex-leerling en leerkracht getuigen.

Door **Klaas Maenhout**
Foto's **Christophe De Muynck**

'Sommige leerkrachten kijken neer op het tso en bso', zegt Bieke Servaeye.

'Absurd dat aso en tso volledig afgescheiden werelden zijn'

BIEKE SERVAEGE (17) · Leerling bouwtechnieken

'Eindelijk heb ik gevonden wat ik echt graag doe.' Bieke Servaeye zit in het laatste jaar in het VTI van Izegem. Ze volgt sinds het vierde middelbaar het vak bouwtechnieken, maar belandde daar pas na een turbulent parcours. 'Ik begon in de moderne, maar schakelde snel naar handel over. Die richting was eigenlijk een beetje te gemakkelijk, maar daar besepte ik vooral dat ik later niet elke dag aan een bureau zou zitten', zegt Servaeye. Uiteindelijk zette ze toch de stap naar bouwtechnieken en bleek de combinatie tussen theorie en praktijk ideaal.

Druk van haar ouders om in het aso te beginnen, was er niet, benadrukt Servaeye. 'Ze werken zelf in de bouwsector. Het plan was vooral om het pad van m'n

oudere broer te volgen', vertelt ze. De 17-jarige merkt wel op dat ze nooit warm werd gemaakt voor een technische opleiding. 'Tijdens de schoolbezoeken in het zesde leerjaar was de boodschap toch vooral dat jongens moesten opletten in de VTI's bij de technische opleidingen en meisjes bij de richtingen snit en naad of verkoop.'

Servaeye is van plan om volgend jaar bouwkunde te studeren in Oostende. 'Met mijn huidige punten moet dat lukken', zegt ze. In haar richting, een tso-plus-richting met acht uur praktijk, krijgt ze een mix van theorie en praktijk. De richting biedt zowel de mogelijkheid om verder te studeren als om aan een job te beginnen. 'Het is echt achterhaald om te denken dat niemand

hier voortstudeert', zegt ze.

Die perceptie leeft wel nog altijd, merkt ze. 'Sommige leerkrachten uit de eerste graad die enkel in het aso lesgeven, keken echt neer op het tso en het bso. De tendens was: in het tso zitten alleen marginalen. Die stigma's verhogen de drempel om van richting te veranderen en een positieve keuze te maken.'

De muren tussen aso en tso zijn ook letterlijk hoog. 'In de eerste graad zat ik op een aso-tso-bso school. Er waren twee blokken: een voor aso en een voor tso-bso. Het was niet toegestaan om naar het andere blok te gaan. Op dat moment sta je daar niet bij stil, maar achteraf gezien vind ik het heel vreemd dat we volledig afgescheiden werden. Dat is toch absurd?'

'We kunnen de vraag van bedrijven niet volgen'

WIM D'HOYE (52) · Leerkracht elektromechanica

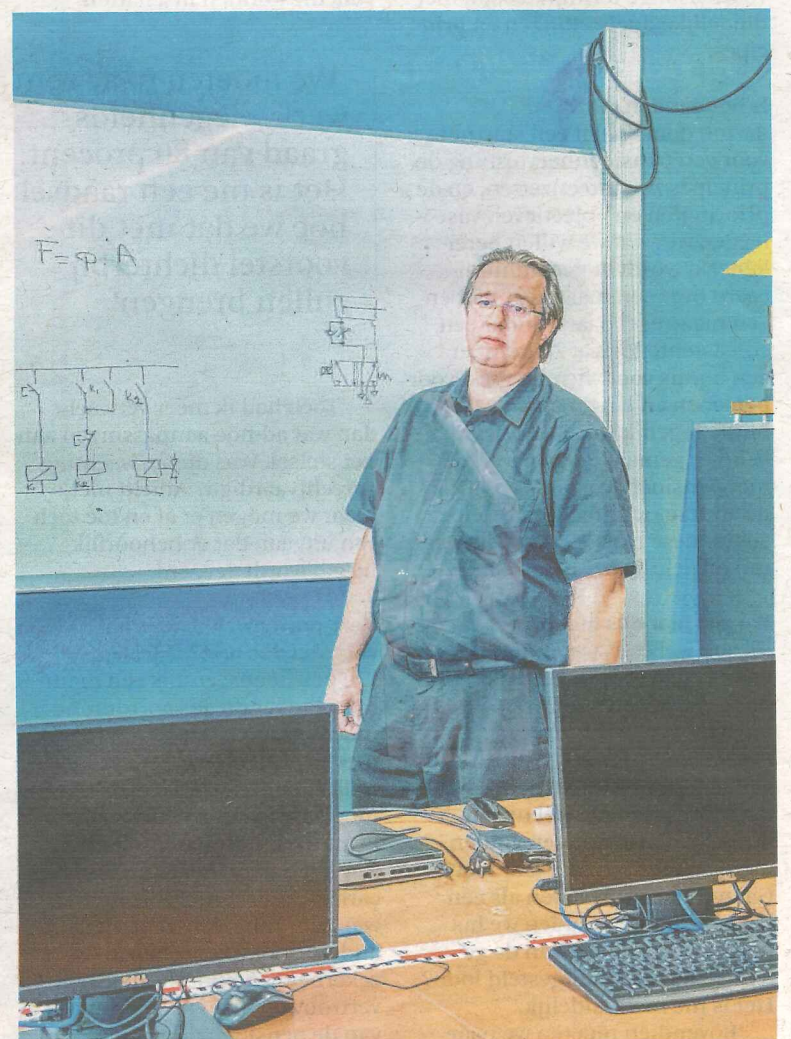
'Werkzekerheid? Iedere leerling die hier afstudeert, kan kiezen waar hij of zij aan de slag gaat', zegt Wim D'Hoye. Hij geeft al 28 jaar het vak elektromechanica in het Scheppersinstituut in Wetteken. De afgelopen tien jaar zag hij de vraag naar technische profielen jaar na jaar toenemen. 'Deze week kreeg ik drie vacatures toegestuurd van bedrijven met de vraag of ik geen leerlingen meer ken. Tevergeefs. In de Facebook-groep van oud-leerlingen reageert niemand nog. We kunnen de vraag niet volgen. Trouwens, ze verdienen allemaal meer dan ik.'

Maar het aantal leerlingen groeit niet mee met de vraag, merkt D'Hoye. 'Wie het technische niet kent, is het niet genege. En dat verandert amper. Die aso-fetisj, ik begrijp die niet. Bij intakegesprekken staan we er nog altijd van versteld hoe slecht ouders en leerlingen geïnformeerd zijn.'

De onderwijsvernieuwing zal dat niet verbeteren, denkt de leerkracht. 'Ik zie soms nog advertenties

waarbij bedrijven op zoek zijn naar een A2-techniker. A2? Dat is al afgeschaft in 1989. Dat nu ook gevestigde waardes als EM (elektromechanica) of IW (industriële wetenschappen) een nieuwe naam krijgen, leidt ertoe dat ouders verweesd achterblijven.'

Er is dus meer nodig om het imago van het technisch- en beroepsonderwijs op te krikken. Scholen moeten daarbij ook in eigen boezem kijken, vindt D'Hoye. 'Welk signaal geeft de school als ze zegt: kom er maar probleemloos bij in het vijfde jaar? Wat zegt dat over de opleiding? Niemand gaat na vier jaar wiskunde-wetenschappen plots Latijn doen. Wel, eigenlijk is dat in technische richtingen evenmin logisch. Door dat toe te laten, bevestig je het imago dat vandaag leeft. Wij laten geen nieuwe leerlingen toe in het vijfde jaar, zonder technische vooropleiding. Ze missen de basis. De beste techniciers zijn de leerlingen die begonnen zijn in de eerste of tweede graad.'

Wim D'Hoye: 'Oud-leerlingen verdienen allemaal meer dan ik.'